

Projekt PBL

„Optymalizacja przestrzeni zewnętrznej szkoły w aspekcie środowiskowo-użytkowym na przykładzie Akademickiego Liceum Ogólnokształcącego Politechniki Śląskiej w Gliwicach”

W roku szkolnym 2025/2026 w Akademickim Liceum Ogólnokształcącym Politechniki Śląskiej w Gliwicach zrealizowany został projekt w formule **PBL (Project Based Learning)** zatytułowany *„Optymalizacja przestrzeni zewnętrznej szkoły w aspekcie środowiskowo-użytkowym na przykładzie Akademickiego Liceum Ogólnokształcącego Politechniki Śląskiej w Gliwicach”*. Jego celem było przyjrzenie się przestrzeni dziedzińca szkolnego oraz sprawdzenie, w jaki sposób można ją lepiej dostosować do potrzeb uczniów i pracowników szkoły. Zastanawialiśmy się, jak przestrzeń przy budynku może stać się miejscem sprzyjającym odpoczynkowi, integracji, a także prowadzeniu zajęć na świeżym powietrzu.

Praca nad projektem przebiegała podobnie jak w rzeczywistym procesie projektowym. Najpierw przeprowadziliśmy badania i analizy, następnie przygotowaliśmy koncepcje zmian, a na końcu rozpoczęliśmy pierwsze działania wdrożeniowe. Projekt miał charakter interdyscyplinarny – łączył elementy architektury, projektowania przestrzeni oraz badań społecznych. Najważniejszym jego założeniem było jednak to, że dotyczył realnego miejsca, z którego codziennie korzysta społeczność szkolna.

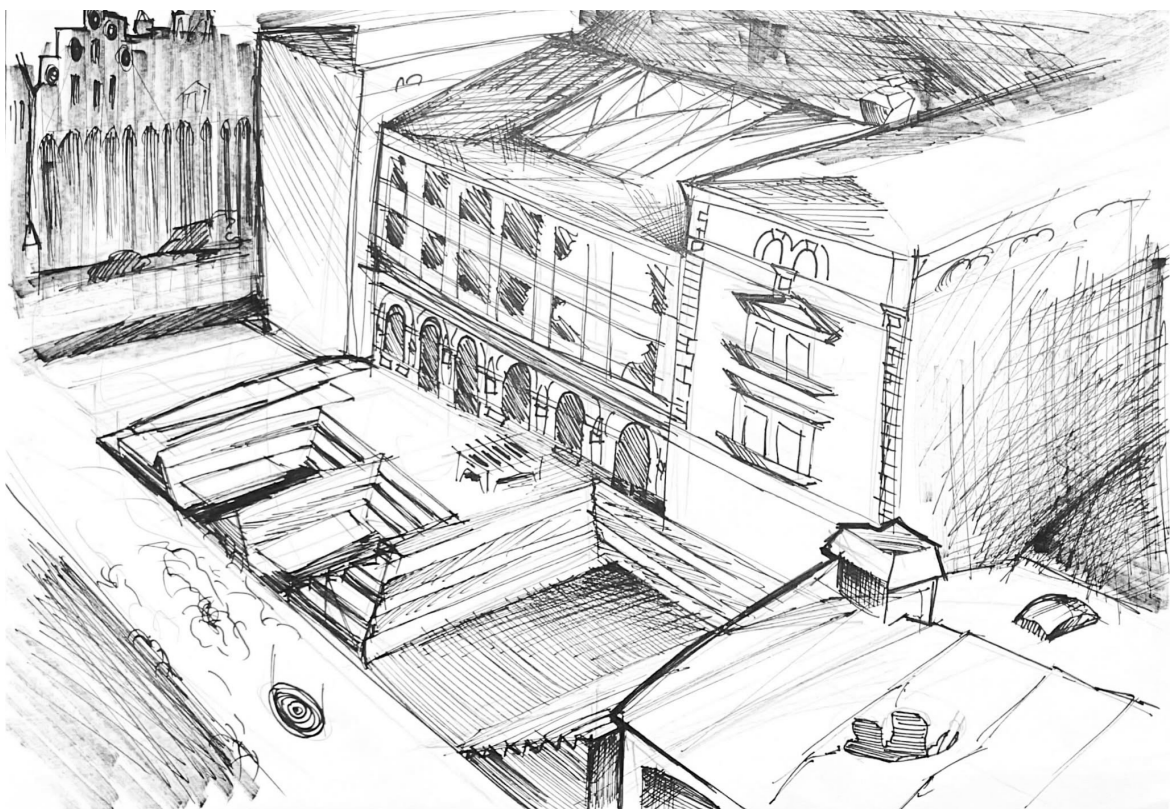
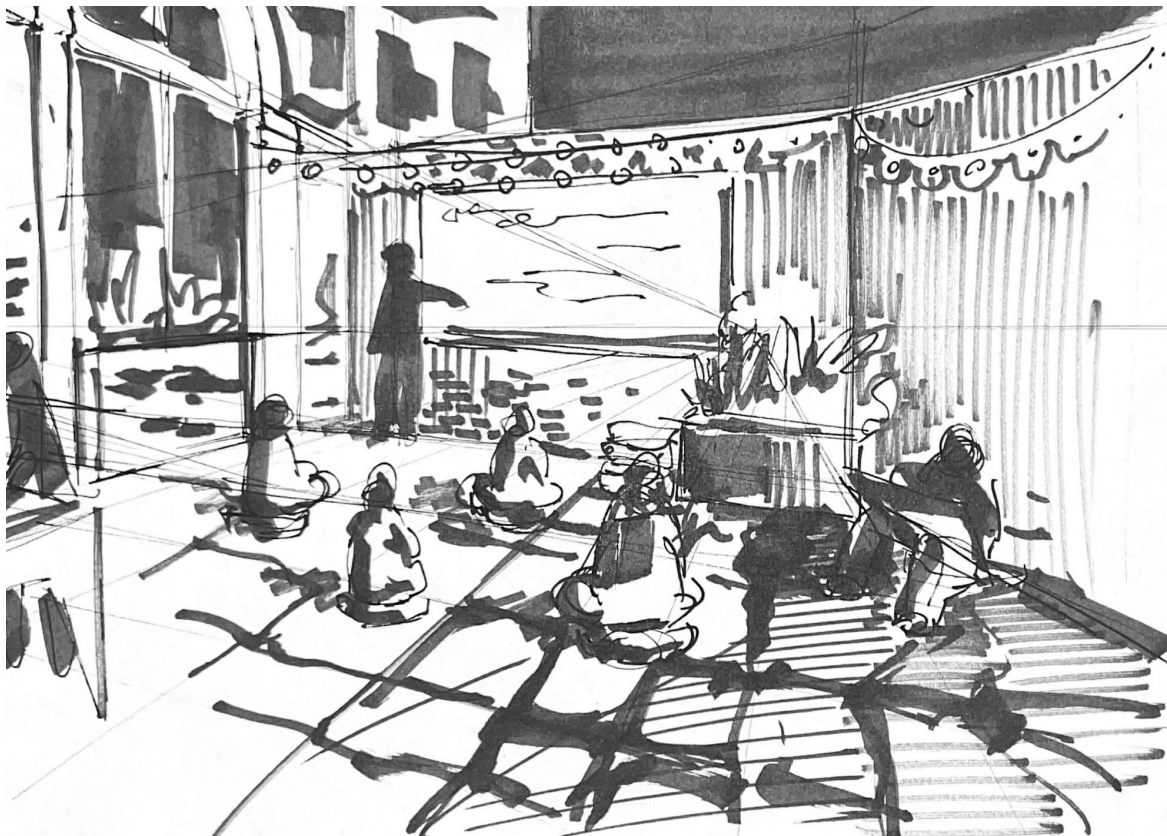
Pierwszym etapem pracy była analiza literatury dotyczącej współczesnych przestrzeni edukacyjnych. W wielu publikacjach podkreśla się, że otoczenie szkoły ma duży wpływ na samopoczucie uczniów oraz jakość procesu nauczania. Przestrzenie zewnętrzne mogą pełnić nie tylko funkcję rekreacyjną, lecz także edukacyjną – mogą być miejscem spotkań, odpoczynku, a nawet prowadzenia zajęć dydaktycznych na świeżym powietrzu. Szczególną uwagę zwracano na rolę zieleni w środowisku szkolnym, która poprawia mikroklimat, sprzyja regeneracji podczas przerw i pozytywnie wpływa na koncentrację.

Kolejnym krokiem było przeanalizowanie wybranych przykładów nowoczesnych przestrzeni szkolnych w Polsce i na świecie. Przyglądaliśmy się między innymi realizacjom takim jak **Academeia High School w Warszawie**, **Rakafot School's Grounds w Izraelu** oraz **Szkoła Podstawowa nr 400 w Warszawie (Wilanów)**. Projekty te pokazały różne sposoby organizowania przestrzeni dla uczniów – od dziedzińców z amfiteatralnymi siedziskami po ogrody edukacyjne i wielofunkcyjne strefy rekreacji. Wspólnym elementem wszystkich analizowanych realizacji była duża rola zieleni oraz elastyczne podejście do użytkowania przestrzeni, która może zmieniać funkcję w zależności od potrzeb uczniów.

niewielką liczbę miejsc do siedzenia oraz brak atrakcyjnych elementów zagospodarowania. Wiele osób wskazywało także na potrzebę wprowadzenia większej ilości zieleni. Jednocześnie zarówno uczniowie, jak i nauczyciele dostrzegali potencjał tej przestrzeni i podkreślali, że mogłaby ona służyć nie tylko odpoczynkowi, lecz również integracji oraz prowadzeniu zajęć na świeżym powietrzu.

Na podstawie przeprowadzonych analiz przygotowaliśmy **szkice koncepcyjne**, które stały się punktem wyjścia do dalszych projektów.

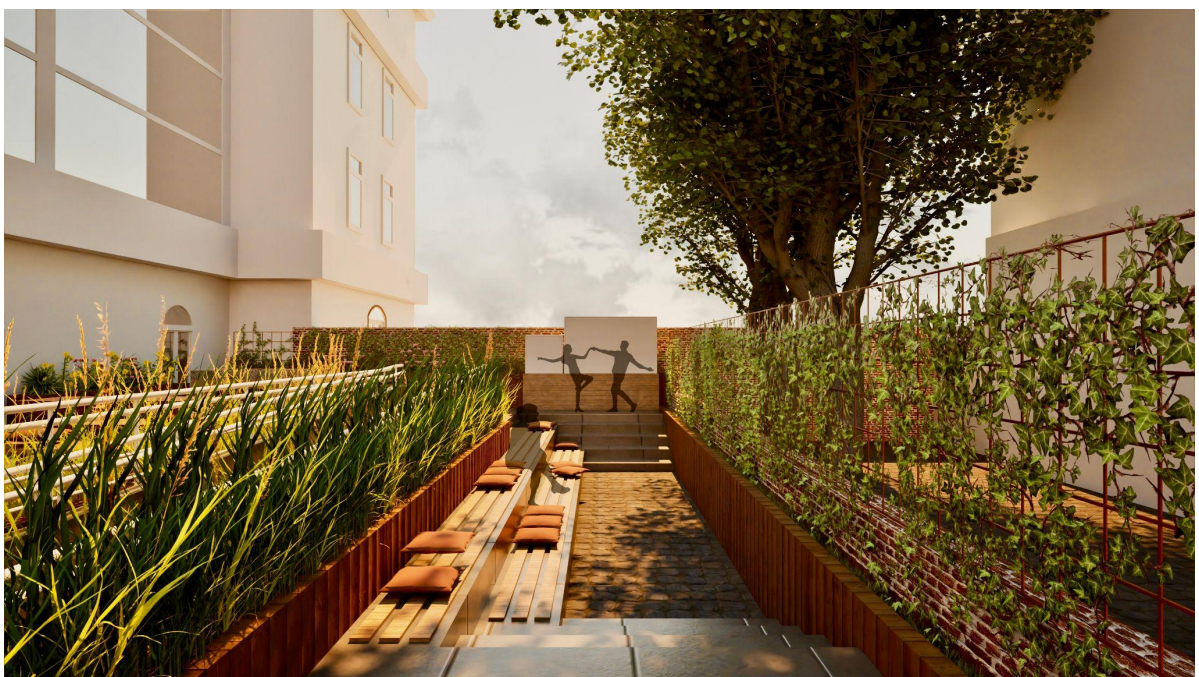

Rys.3: Szkice koncepcyjny zagospodarowania placu

Opracowaliśmy trzy warianty zagospodarowania przestrzeni, różniące się stopniem ingerencji w istniejący układ dziedzińca. Pierwszy wariant zakładał wprowadzenie podstawowych elementów wyposażenia, takich jak siedziska i stoły wykonane z palet oraz donice z roślinnością. Druga koncepcja przewidywała bardziej rozbudowane zmiany, między innymi wprowadzenie amfiteatralnych siedzisk oraz tablicy umożliwiającej prowadzenie zajęć na świeżym powietrzu. Trzeci wariant był najbardziej zaawansowany – zakładał większą przebudowę przestrzeni oraz stworzenie wyraźnie wydzielonych stref: dydaktycznej, rekreacyjnej i wypoczynkowej.

Rys.4: Wizualizacja projektu – wariant 1

Rys.5: Wizualizacja siedzisk amfiteatralnych – wariant 2

Rys.6: Wizualizacja projektu – wariant 3]

W projektach dużą rolę odgrywała także zieleń. Przy doborze roślin zwracano uwagę na ich odporność na warunki klimatyczne, niewielkie wymagania pielęgnacyjne oraz możliwość wykorzystania ich w celach edukacyjnych.

Projekt nie zakończył się jedynie na etapie koncepcji. Na podstawie przeprowadzonych analiz rozpoczęto pierwsze działania mające na celu stopniowe wprowadzanie zmian w przestrzeni dziedzińca. Zakupiono mobilne poduszki do siedzenia, które można łatwo przenosić i wykorzystywać podczas przerw lub zajęć. Zamontowano również zewnętrzną

tablicę dydaktyczną, dzięki której możliwe stało się prowadzenie lekcji na świeżym powietrzu.

Rys.7: Zajęcia pod chmurką]

Pierwsze obserwacje pokazują, że przestrzeń zaczęła być częściej wykorzystywana przez uczniów. Działanie stopniowo przekształca się w miejsce sprzyjające odpoczynkowi, integracji oraz nauce poza salą lekcyjną. Projekt PBL pokazał, że nawet niewielkie zmiany w przestrzeni szkolnej mogą realnie wpłynąć na komfort jej użytkowania, a jednocześnie stać się ciekawym doświadczeniem edukacyjnym dla uczniów.